

ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAM

školska godina 2023./2024.

Nasilje koje se provodi nad djecom ozbiljan je i složen problem. Još od antičkih vremena djeca su bila zlostavljana, osakaćivanja i zloupotrebljavana od strane odraslih (De Mause, 1974.), a zabrinutost vlada, nevladinih organizacija, kao i društva za prevenciju nasilja nad djecom pojavila su se tek u XIX. stoljeću. Iako već tada shvaćeno kao ozbiljan socijalni problem, bilo je potrebno da prođe gotovo 100 godina da bi se nasilje nad djecom prepoznalo i priznalo kao bitan nacionalni problem u velikom broju zemalja.

CILJ PROGRAMA:

- afirmacija pozitivnih vrijednosti
- razvijanje pozitivnog ozračja u odnosu svih dionika odgojno-obrazovnog procesa:
 - učenik - učenik
 - učenik - nastavnik
 - dijete/ učenik - roditelj
 - roditelj - škola
 - svih zaposlenih u Školi
- razvijanje samopoštovanja učenika i poštovanja prema drugim osobama
- pomoć učenicima u životnim opredjeljenjima
- pozitivno usmjerenje u provođenju slobodnog vremena učenika
- promicanje raznovrsnih sportskih i kreativnih sadržaja
- suočavanje s postojanjem problema nesigurnosti i nasilja
- promicanje spoznaja o opasnostima oružja i drugih eksplozivnih naprava
- jačanje svijesti učenika i njihovih roditelja o potrebi predaje oružja nadležnim tijelima
- stručno usavršavanje nastavnika
- suradnja s lokalnom zajednicom

Aktivnosti namijenjene učenicima koje se provode u svakodnevnom radu:

1. Cjelokupni odgojno-obrazovni rad s učenicima

- U okviru nastavnih predmeta posvetiti više pažnje individualnim sposobnostima učenika. Učenik u nastavnom procesu mora biti aktivni sudionik, a ne pasivni slušatelj. Rad s učenicima treba biti usmjeren na stvaranju pozitivne školske klime.
- U okviru svih nastavnih predmeta poticati učenike na razvoj samopouzdanja. Nastavnik svojim pozitivnim mislima potaknuti učenike
- U okviru nastavnih predmeta etike i vjeronauka odgojno djelovati, više naglašavati ljudske vrijednosti te podupirati otpornost učenika na negativne utjecaje.
- Nastavnici tjelesne i zdravstvene kulture, u slučaju da uoče fizičke ozljede učenika, obvezni su o tome obavijestiti razrednika, stručnu službu i ravnatelja, koji će o svemu izvijestiti liječnika školske medicine te nadležni Hrvatski zavod za socijalni rad.

2. Satovi razrednog odjela

- Stvarati pozitivno ozračje tolerancije, poštovanja te prihvaćanja svakog člana razrednog odjela. Razvijati preventivno djelovanje.
- Razvijanje pozitivne slike o sebi, medijsko i socijalno-emocionalno opismenjavanje, osvijestiti utjecaj medija na vlastiti razvoj i dobrobit.
- Razvijanje humanog odnosa prema suprotnom spolu i prihvaćanje različitosti, raditi na unaprjeđenju međuljudskih odnosa.
- Upozoriti učenike na opasnost od ubojitih sredstava (streljiva, oružje, mine, bombe, eksplozivna sredstva, petarde).
- Upozoravati učenike na opasnosti koje im prijete od nepoznatih osoba za vrijeme noćnih izlazaka.
- Učenike upoznati s posljedicama nasilnog ponašanja te dati informacije o tome kome i kako prijaviti nasilno ponašanje.

Teme za samostalno izlaganje učenika navedene su u planu i programu rada razrednog odjela za svako godišće.

3. Vijeće učenika

- Uključiti učenike u život i rad Škole.
- Uključiti članove Vijeća učenika u ostvarivanje zadanog programa.
- Usmjeravati učenike na prihvatljive oblike ponašanje.

- Poticati učenike da pozitivno djeluju u svojim razrednim odjelima te aktivno sudjeluju na stvaranju humanog ozračja u Školi općenito.

4. Izvannastavne aktivnosti

- Poticati učenike na uključivanje u izvannastavne aktivnosti kako bi kreativno, aktivno i smisleno provodili slobodno vrijeme. Na taj način stječu nove vještine i znanja, razvijaju kompetencije, samopouzdanje i vjeru u sebe i svoje sposobnosti.
- Priprema i sudjelovanje učenika na školskim, gradskim, županijskim i državnim natjecanjima.
- Objavljivanje kulturnih i javnih zbivanja na školskom panou i mrežnim stranicama Škole. Organizacija literarnih susreta.
- Organizacija školskih izleta, ekskurzija i maturalnih putovanja s ciljem bolje kohezije unutar razrednog kolektiva. Upoznavati učenike s kulturom, prirodnim, umjetničkim i gospodarskim znamenitostima drugih gradova i zemalja, razviti kod učenika osamostaljivanje, toleranciju, snalaženje i komunikaciju.

Aktivnosti školskog preventivnog programa

Rad s učenicima

Naziv programa/aktivnosti <i>Kratak opis, ciljevi</i>	Program: <i>a) Evaluiran b) Ima stručno mišljenje/preporuku c) Ništa od navedenoga</i>	Razina intervencije <i>a) Univerzalna b) Selektivna c) Indicirana</i>	Raz.	Planirani broj susreta	Voditelj, suradnici
SNEP Seksualno nasilje – edukacijski i preventivni program -Seksualno nasilje i seksualno nasilje u obitelji -Elektroničko seksualno nasilje i zaštita od elektroničkog seksualnog nasilja -Seksualno nasilje u mladenačkim vezama te prepoznavanje i zaštita od seksualnog nasilja u mladenačkim vezama	a)evaluiran	a)univerzalna	1. 2. 3.		Psihologinja Pedagoginje Razrednici

SextYouth ŠTO TREBATE ZNATI O SEKSTINGU? Podučavanje o seksualnome ponašanju adolescenata u digitalnome dobu	b)ima stručno mišljenje AZOO i MZO	a)univerzalna	1.		Psihologinja Pedagoginja
Preventivna akcija „NE ZATO JER NE“ -smanjiti interes mladih za eksperimentiranjem sa sredstvima ovisnosti - educirati učenike o štetnim učincima sredstava ovisnosti na ljudski organizam - poticati razvijanje zdravih i pozitivnih stavova i oblika ponašanja - smanjiti rizično ponašanje učenika vezano uz eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti	a)evaluiran	a)univerzalan	1.	1	PU Zagrebačka
ZDRAVSTVENO-ODGOJNE AKTIVNOSTI Školske liječnice - prevencija Povećanje znanja o odgovornom spolnom ponašanju		a)univerzalan	1.-2.	1	Školska liječnica
ZAŠTITA MENTALNOG ZDRAVLJA „Sprijatelji se sa stresom“ radionica ima za cilj upoznati učenike s pojmom stresa i kako on nastaje, vrstama stresa i strategijama upravljanja stresom, kao i razbijanje netočnih predodžbi o istome. „Ljutnja i upravljanje emocijama“ Cilj radionice: definiranje emocije ljutnje te upoznavanje i usvajanje nekih od tehnika za nošenje s ljutnjom.	c) <i>Ništa od navedenoga</i>	c)indicirana	3.	1	Društvo studenata psihologije Psihomnia
		a)univerzalna c)indicirana	4.	1 po raz. odjelu	

Preventivno-edukativni program "KLIK – sigurnosni pojas – navika odgovornog ponašanja u prometu" Cilj: stjecanje kompetencija, znanja o sigurnosnim i zaštitnim mjerama i radnjama prije i za vrijeme upravljanja (ili prevoženja) vozilom, kao i razvoj vještina odgovornog i sigurnog ponašanja u prometu.	a)evaluiran	a)univerzalan	4.	1	HAK
BITI SVOJ – Biti u ravnoteži u virtualnom i medijskom okruženju Cilj je izgradnja zdrave slike o sebi i stabilnog identiteta, uz doprinos medijskom i socijalno-emocionalnom opismenjavanju	a)evaluiran	a)univerzalna	1.-2.	2.	Razrednik Pedagoginja Psihologinja (edukativni materijali ERF)

<p>Projekt "KORAK NAPRIJED: Promicanje odgovornog ponašanja u zajednici" Cilj: potaknuti pozitivne promjene u društvu kroz jačanje svijesti o odgovornom ponašanju. Projekt se fokusira na promociju, edukaciju te smanjenje negativnih oblika ponašanja. Kroz stvaranje medijskog sadržaja, planiranje, provedbu i analizu socijalnog eksperimenta, učenici Prve ekonomske škole i njihovi mentori, imaju za cilj identificirati obrasce ponašanja te potaknuti pozitivne promjene u zajednici. Kroz partnerstva i suradnju s lokalnom zajednicom te korištenjem suvremenih platformi poput društvenih mreža, projekt ima za cilj dugoročno utjecati na ponašanje u zajednici te potaknuti pozitivne društvene promjene putem edukacije i promocije odgovornog ponašanja.</p>	c) Ništa od navedenoga	a)univerzalna	1.-4.	10	-Nina Bionda i Ivana Picukarić te ostali zainteresirani astavnici -partneri u Projektu -lokalna zajednica
<p>Obilježavanje Mjeseca borbe protiv ovisnosti Cilj: potaknuti učenike na razmišljanje o štetnosti sredstava ovisnosti Aktivnosti: izrada brošure o prevenciji ovisnosti od pušenju, uporabi energetske pića, uporabi nikotinskih vrećica i drugih opijata štetnih za mentalno zdravlje mladih</p>	c) ništa od navedenog	a)univerzalno	1.-4.		-Nina Bionda, Ivana Picukarić, Sara Hafner, Igor Čizmadija - učenici 1., 2. i 3. razreda

OBOJI SVIJET Kreativna natječaj povodom Međunarodnog dana tolerancije - izrada radova od strane učenika – rujan i listopad 2023. - odabir radova koji će predstavljati školu – listopad 2023. - izložba svih radova u školi – studeni 2023. - sudjelovanje u završnom predavljanju najboljih radova – studeni 2023. (u organizaciji fso-a)	a)evaluiran	a)univerzalna	1.-4.	6	-svi zainteresirani nastavnici u školi koji žele sudjelovati u Projektu - Forum za slobodu odgoja
Sigurnost na internetu Cilj radionice je osvijestiti rizična ponašanja na internetu te učenike poučiti kako se zaštititi od elektroničkog nasilja	c) Ništa od navedenoga	a)univerzalna	1.	1 po razrednom odjelu	Psihologinja Knjižničarka

Rad s roditeljima

Oblik rada aktivnosti a) Individualno savjetovanje o postupanju prema učenicima b) Grupno savjetovanje s ciljem prevencije problema u ponašanju c) Razredna vijeća d) Nastavničko vijeće	Razina intervencije a) Univerzalna b) Selektivna c) Indicirana	Sudionici	Tema/naziv radionice/ predavanja	Planirani broj susreta	Voditelj/ suradnici
a) Individualni savjetovanje	a) selektivna	Prema dogovoru s roditeljima i prema potrebi	Osobni problemi učenika, obiteljska situacija, podrška učenicima, motivacija, zdravstveni problemi i dr.	Prema potrebi	razrednici pedagoginja psihologinja ravnatelj
c)roditeljski sastanak	a)univerzalna	Roditelji 1.razreda	„Što učiniti i kako se nositi sa sekstingom među mladima? Video predavanje za roditelje o seksualnom nasilju	1 po prvom razrednom odjelu	razrednik pedagoginja psihologinja Ženska soba

			https://snept2junior.zenskasoba.hr/za-roditelje/ https://www.youtube.com/watch?v=sBmSOkYKu0k&t=73s		
d) Vijeće roditelja	a) selektivna	Predstavnici svih razrednih odjela	Upoznavanje s ŠPP-om, izvješćima, rezultatima evaluacija	2	ravnatelj
e) ostali oblici Objava materijala na mrežnim stranicama Škole	a) univerzalna	Roditelji -svi	Vodič za roditelje „Što učiniti i kako se nositi sa sekstingom među mladima?“		pripremaju stručne suradnice

Rad s nastavnicima

Oblik rada aktivnosti	Razina intervencije	Sudionici	Tema/naziv radionice/ predavanja	Planirani broj susreta	Voditelj/ suradnici
a) Individualno savjetovanje o postupanju prema učenicima b) Grupno savjetovanje s ciljem prevencije problema u ponašanju c) Razredna vijeća d) Nastavničko vijeće	a) Univerzalna b) Selektivna c) Indicirana	Članovi RV Članovi NV	-Rizična ponašanja djece i mladih -Važnost preventivni programa -Mentalno zdravlje -Upoznavanje sa zakonskim aktima pravilnicima i strategijama koja promiču zaštiti prava učenika -Upoznavanje s različitim protokolima o postupanju u slučaju nasilja -Unapređenje kvalitete rada s učenicima s teškoćama Preporuke vezane za stručnu literaturu	1 1 1 3 3	Pedagoginje Psihologinja ravnatelj nastavnici pravne struke, vanjski suradnici (po potrebi) Školska knjižničarka
a) Individualno savjetovanje	a) selektivna b) indicirana	Pojedini nastavnici	-Teme vezane za specifične situacije učenika, osjetljivi problemi koji ponekad zahtijevaju uključivanje institucija te postupanja prema učenicima	Prema potrebi	Ravnatelj Pedagoginje Psihologinja

Aktivnosti planirane unutar školske preventivne strategije podložne su promjenama realizacije u skladu s iskazanim potrebama učenika i razrednika te na zahtjev vanjskih nadležnih institucija.

Školski preventivni program sastavni je dio Školskog kurikulumu za školsku godinu 2023./2024.

Prijedlog literature:

1. Sprečavanje nasilja u školi - praktični priručnik.pdf
<https://mzo.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/StrucnaTijela/Nenasilje/Sprecavanje%20nasilja%20u%20skoli%20-%20prakticni%20prirucnik.pdf>
2. Biti svoj - Biti u ravnoteži u virtualnom i medijskom okruženju, Radna Bilježnica-1.pdf , materijali za radionice
https://www.medijskapismenost.hr/wp-content/uploads/2023/04/Biti_svoj_Radna_biljeznica-1.pdf
3. #Komunikacija@odgoja-odgoj komunicira. Emocionalna i medijska pismenost, Udruga Pragma, Zagreb 2015.
4. Seksualno zlostavljanje, International Police Association Hrvatska sekcija, Zagreb, 2020.
5. Droge, ovisnost i mladi, International Police Association Hrvatska sekcija, Zagreb, 2019.
6. Alkohol, ovisnost i mladi, International Police Association Hrvatska sekcija, Zagreb, 2018.
7. Nasilje i mladi, International Police Association Hrvatska sekcija, Zagreb, 2020.
8. Buntovno, prkosno i ometajuće ponašanje kod djece i adolescenata, Scott Walls, Naklada Kosinj, Zagreb, 2023.
9. Spolno i reproduktivno zdravlje, Priručnik za edukaciju, ESF Projekt Živjeti zdravo, priručnik za edukaciju,
10. Brošura za roditelje „Intervju s roditeljima – odgovori koje je dobro znati“, Vlada Republike Hrvatske, Ured za suzbijanje zloporabe droge
<https://drogeiovisnosti.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Promo%20materijali%20i%20publikacije//Bro%C5%A1ura%20za%20roditelje.pdf>
11. Kako se zaštititi od u svijetu interneta i mobilnih telefona
https://www.hakom.hr/UserDocsImages/2019/dokumenti/HAKOM_BROSURA_2018.pdf
12. Lidija ARAMBAŠIĆ, Psihološka prva pomoć nakon kriznih događaja. Vodič kroz psihološke krizne intervencije u zajednici, Jastrebarsko, 2012 .
13. Dubravko KLARIĆ, Prepoznaj i djeluj!. Savjetnik za prevenciju ovisnosti i nasilja u djece i mladih, Zagreb, 2014 .
14. Milan Matijević, Vesna Bilić, Siniša Opić, Pedagogija za učitelje i nastavnike, Zagreb, 2016 .

Školski preventivni program prihvaćen na sjednici Školskog odbora održanoj 29. studenog 2023.